

**Projekt Rozporządzenia Parlamentu
Europejskiego i Rady
zastępującego Dyrektywę
89/106/EWG**

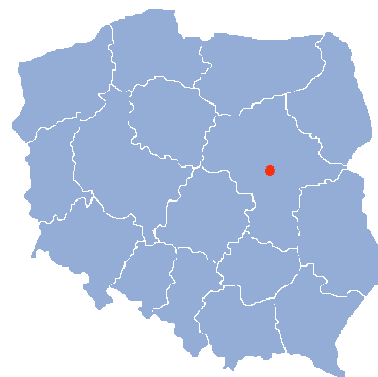
dr inż Dariusz Łazęcki

Prawo

SYSTEM EUROPEJSKI

Dyrektywa Rady 89/106/EWG

SYSTEM KRAJOWY

Ustawa o wyrobach budowlanych

Prawo (system europejski)

- Cechy dyrektyw nowego podejścia (przed 1985 r. były dyrektywy [starego podejścia](#))
 - ✓ określenie [wymagań zasadniczych](#) (podstawowych) dla obiektu
 - ✓ postanowienia dotyczące informowania odbiorcy o właściwościach i ograniczeniach stosowania wyrobu
 - ✓ określenie systemów oceny (atestacji) zgodności
 - ✓ określenie warunków notyfikowania jednostek upoważnionych do wykonywania zadań z zakresu atestacji zgodności
 - ✓ nałożenie obowiązku wskazania krajowych organów sprawujących nadzór nad rynkiem
 - ✓ obowiązek znakowania CE
- Oprócz Dyrektywy obejmującej materiały budowlane (89/106/EWG) Jest ponad [20 dyrektyw](#) nowego podejścia dotyczących m.in. maszyn, zabawek, wyrobów medycznych, elektrycznych i elektronicznych

Prawo (system europejski)

	Klasyczne dyrektywy nowego podejścia	Dyrektywa 89/106/EWG
Sposób formułowania wymagań	Wymagania zasadnicze dotyczą wyrobów	Wymagania zasadnicze dotyczą obiektów budowlanych (które składają się z wyrobów)
Sposób wykazania zgodności z dyrektywą	Zgodność wyrobu z wymaganiami dyrektywy można uzyskać: <ul style="list-style-type: none"> ● Bezpośrednio ● W wyniku założenia zgodności z dyrektywą 	Zgodność wyrobu z wymaganiami dyrektywy można uzyskać na podstawie: <ul style="list-style-type: none"> ● Zgodności z normą zharmonizowaną (hEN) z dyrektywą ● Zgodności z europejską aprobatą techniczną (w przypadku braku hEN)
Sposób wdrożenia	Określona data wdrożenia dyrektywy	Termin wdrożenia ustalany odrębnie dla każdej zharmonizowanej specyfikacji technicznej
Sposób podejścia do oceny zgodności	Globalne podejście do oceny zgodności (moduły A - H)	Specyficzne systemy oceny (zaświadczenia) zgodności związane z zamierzonym zastosowaniem wyrobu

Prawo (system krajowy)

Przepis	Dz.U.	Data
Dyrektywa Rady nr 89/106/EWG w sprawie zbliżenia przepisów prawnych i administracyjnych państw członkowskich dotyczących wyrobów budowlanych	Dz.U. L40	Dz.U.L40 z dnia 11.02.1989
Ustawa prawo budowlane	Dz.U.1994.89.414	Ustawa z dnia 7.07.1994
Ustawa o wyrobach budowlanych	Dz.U.2004.92.881	Ustawa z dnia 16.04.2004
Ustawa o systemie oceny zgodności	Dz.U.2002.166.1360	Ustawa z dnia 30.08.2002

Oznakowanie

- Oznacza zgodność wyrobu budowlanego ze zharmonizowaną specyfikacją techniczną
 - ✓ *zharmonizowana norma europejska (wprowadzona do zbioru Polskich Norm)*
 - ✓ *europejska aprobatą techniczną*
 - ✓ *krajowa specyfikacja techniczna uznana przez Komisję Europejską*
- Oznacza, że przeprowadzono właściwą procedurę oceny zgodności i wystawiono europejską deklarację zgodności WE
- Umożliwia umieszczenie wyrobu budowlanego na jednolitym rynku europejskim (w tym w Polsce)

Oznakowanie

- Oznacza zgodność wyrobu budowlanego z krajową specyfikacją techniczną
 - ✓ *Polska Norma*
 - ✓ *aprobata techniczna*
- Oznacza, że przeprowadzono właściwą procedurę oceny zgodności i wystawiono krajową deklarację zgodności
- Umożliwia umieszczenie wyrobu budowlanego wyłącznie na rynku krajowym

UWAGA: od 13.05.2009 umieszczenie wyrobu budowlanego w jednym kraju członkowskim oznacza możliwość umieszczenia go w dowolnym innym kraju UE, chyba, że państwo członkowskie wykaże niezgodność z miejscowymi przepisami technicznymi.

rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) Nr 764/2008 ustanawiające procedury dotyczące stosowania niektórych krajowych przepisów technicznych do produktów wprowadzanych legalnie do obrotu w innym państwie członkowskim oraz uchylające decyzję nr 3052/92/WE

Funkcjonowanie Dyrektywy 89/106/EWG – próba diagnozy

- Duża ilość „dokumentów interpretacyjnych”.
- Niespójność przepisów wprowadzających
- ETA – biurokratyczna, długotrwała i kosztowna procedura.
- Duża liczba (6) systemów oceny zgodności.
- Nierównowaga praw i obowiązków uczestników rynku we wprowadzaniu wyrobu budowlanego na rynek (producent – dystrybutor – architekt – inwestor).
- Ograniczenie w dostępie wyrobów do rynków lokalnych poprzez konieczność spełnienia dodatkowych wymagań przez wyrób przed dopuszczeniem go do stosowania na tym rynku.
- Dość dobre funkcjonowanie Dyrektywy wewnątrz „nowych” krajów członkowskich i złe funkcjonowanie pomiędzy „starymi” i „nowymi”.
- Jednolity rynek europejski materiałów budowlanych nie istnieje.

Rozporządzenie zastępujące Dyrektywę – dlaczego zmiana?

- Ograniczenie możliwości „interpretacyjnych”
- Przywrócenie wiarygodności oznakowania CE i jakości systemu akredytacji jednostek notyfikowanych
- Denotyfikacja jednostek
- Dążenie do zredukowania ilości a przede wszystkim kosztów badań
- Jednolity język techniczny
- Nowa definicja wyrobu innowacyjnego i ETA tylko dla wyrobów innowacyjnych
- Wzmocnienie kontroli rynku
- Wyraźny zakaz stosowania barier w obrocie w krajach członkowskich wyrobów oznakowanych CE
- Nie włączanie do systemu dodatkowych oznaczeń obowiązkowych i wymagań krajowych/lokalnych
- Promowanie rozwiązań IT w obrocie informacjami
- Uproszczenie procedur i zmniejszenie obciążeń administracyjnych dla przedsiębiorstw

Rozporządzenie zastępujące Dyrektywę – proponowane rozwiązania w projekcie

- Przywrócenie wiarygodności oznakowania CE i jakości systemu akredytacji jednostek notyfikowanych
 - ✓ Propozycja innych zasad oceny wyrobów budowlanych produkowanych przez małe i średnie przedsiębiorstwa. Faktycznie CE będzie więc oznaczało co innego dla wyrobów produkowanych przez różne przedsiębiorstwa (duże-małe)
 - ✓ Nie wolno obniżać wymagań i stosować różnych kryteriów oceny dla samych wyrobów
- Denotyfikacja jednostek
 - ✓ Nie jest jasno określone z czym to się wiąże dla przedsiębiorstw, które miały nieszczęście współpracować z jednostką, której cofnięto akredytację
- Dążenie do zredukowania ilości a przede wszystkim kosztów badań
 - ✓ Zawiłość procedur nie sprzyja ograniczeniu kosztów

Rozporządzenie zastępujące Dyrektywę – proponowane rozwiązania

- Nowa definicja wyrobu innowacyjnego i ETA tylko dla wyrobów innowacyjnych
 - ✓ Wprowadzenie bardzo skomplikowanej procedury uzyskania Europejskiej Aprobaty Technicznej:
 - JOT – Jednostka ds. Ocen Technicznych
 - EDO – Europejski Dokument Oceny (dawniej ETAG)
 - EOT – Europejska Ocena Techniczna (dawniej ETA)
- Promowanie rozwiązań IT w obrocie informacjami
 - ✓ Nakaz wystawiania i dołączania deklaracji zgodności do każdej partii wyrobu
 - ✓ Znakowi CE powinien towarzyszyć numer osoby biorącej udział w ocenie zgodności

Rozporządzenie zastępujące Dyrektywę – proponowane rozwiązania

- Uproszczenie procedur i zmniejszenie obciążeń administracyjnych dla przedsiębiorstw
 - ✓ Projekt ma 64 strony !!!
 - ✓ Załącznik II Procedura przyjmowanie europejskiego dokumentu oceny i wydawania europejskiej oceny technicznej ([3 strony](#))
 - ✓ Było 6 systemów oceny zgodności, ma być 5
 - ✓ Nakaz wystawiania i dołączania deklaracji zgodności do każdej partii wyrobu
- Punkty kontaktowe
 - ✓ Jeśli informacja o przepisach – to przerost formy nad treścią
 - ✓ Jeżeli dodatkowo informacje o zastosowaniu, wbudowaniu – to wymaga to szczegółowej wiedzy technicznej i eksperckiej. wiąże się to z przejęciem przez państwa członkowskie odpowiedzialności za takie usługi i ponoszenie kosztów ich świadczenia na rzecz przemysłu zarówno z UE jak i spoza EOG
 - ✓ Narzucenie nowych obowiązków państwom członkowskim, związane ze znacznymi kosztami

Rozporządzenie zastępujące Dyrektywę – podsumowanie

- Najlepsza w całym rozporządzeniu jest preambuła.
- Pozostałe przepisy są w dużej części w sprzeczności z preambułą
- Obciążenia administracyjne nie wydają się być zmniejszane
- Wzrost kosztów (bezpośrednio i pośrednio)
- Niedostateczne piętnowanie oszustw

..... na szczęście

nie ma szans na przyjęcie rozporządzenia w tej Kadencji
Parlamentu i w trakcie obecnej Prezydencji

.....ale

prace nad Rozporządzeniem będą kontynuowane w nowym
parlamencie

.....co więc robić?

działać

....działać

Model - propozycja

1. Na poziomie europejskim:

- a) Ustalenie tych cech wyrobu, które mają istotne znaczenie dla spełnienia wymagań podstawowych przez obiekt budowlany.
- b) Ustalenie europejskich norm badawczych (jednolitość procedur i metodyki badań w/w cech).
- c) Określenie cech badanych obligatoryjnie dla wyrobów o szczególnie dużym wpływie na bezpieczeństwo obiektu budowlanego.
- d) Domniemanie zgodności z Dyrektywą i spełnienia wymagań podstawowych dla wyrobów, na których umieszczone jest oznakowanie CE (pod warunkiem zbadania (metodą – patrz p. b.) przynajmniej jednej z cech wyrobu (patrz p. a.) a dla wyrobów określonych w punkcie c. badanie cech wymaganych obligatoryjnie).
- e) Wydawanie Aprobata Technicznego wyłącznie dla wyrobów innowacyjnych.

....działać

Model - propozycja

2. Na poziomie producenta:

- a) Wprowadzenie do obrotu wyrobu oznakowanego CE może być dokonane tylko, gdy wyrobowi towarzyszą informacje o wynikach badań cechy (cech) wyrobu. Producent deklaruje, jakie parametry ma jego wyrób, ale te parametry mogą być ustalane jedynie poprzez europejskie normy badawcze. Informacja producenta może dotyczyć tylko jednej cechy, ale może wielu cech. Zawsze musi dotyczyć cech wymaganych obligatoryjnie.
- b) Producent spoza UE musi w upoważnionym unijnym laboratorium dokonać badania wyrobu na powyższych zasadach.
- c) Konieczność wykonania wstępnych badań typu wyrobu wg określonego systemu oceny zgodności.
- d) Prowadzenie zakładowej kontroli produkcji. W niektórych przypadkach, np dla wyrobów z grupy 1c, ZKP byłaby certyfikowana przez jednostki niezależne.
- e) Zachowanie możliwości stosowania opcji NPD z wyjątkiem cech z grupy 1c.

....działać

Model – propozycja

3. Kontrola rynku

- a) Sprawdzanie zgodności parametrów wyrobu z deklarowanymi przez producenta wartościami.
- b) Badanie przez Komisję, czy nie występuje dyskryminacja wyrobów (pochodzących np z innego kraju) mimo, że mają oznakowanie CE (czyli nie gorsze parametry) i nie wyższą cenę.
- c) Uprawnienie organów kontroli do wydania nakazu permanentnych badań (w określonym czasie) wyrobów, co do których stwierdzono niezgodność parametrów. Szczególnie istotne jest to dla wyrobów pozaunijnych.

....działać

Model – propozycja

4. Inne propozycje

- a) Zdefiniowanie na nowo wyrobu innowacyjnego i określenie zasad szybkiego umieszczania go na rynku.
- b) Nie włączanie do systemu dodatkowych oznaczeń obowiązkowych i wymagań krajowych/lokalnych.
- c) Zakazanie stosowania wymagań dodatkowych, warunkujących umieszczenie i stosowanie wyrobu na rynku lokalnym.
- d) Opracowanie zasad „de-notyfikacji” jednostek badawczych.
- e) „Jednolity rynek” czy „wspólny rynek”.

....działać

Przebieg prac nad Rozporządzeniem

http://ec.europa.eu/prelex/detail_dossier_real.cfm?CL=pl&DosId=197045

Związek Pracodawców – Producentów Materiałów Dla Budownictwa
www.dlabudownictwa.pl

Dyrektywy starego podejścia

- Obejmują konkretne wyroby, a odnoszące się do nich wymagania jak i sposób przeprowadzenia badań określają w sposób szczegółowy. Mają one charakter nakazowy
- Podają w sposób szczegółowy wymagania
- Przykład dyrektywy starego podejścia: 75/324/EWG "wyroby aerozolowe"

Wymagania zasadnicze - podstawowe

- Nośność i stateczność
- Bezpieczeństwo pożarowe
- Higiena, zdrowie, środowisko
- Bezpieczeństwo użytkowania
- Ochrona przed hałasem
- Oszczędność energii i ochrona cieplna

Dyrektywy nowego podejścia (stan na 28.09.2007)

- 1 Niskonapięciowy sprzęt elektryczny. Poprzednio 73/23/EWG, 93/68/EWG - od 16.01.2007 zastąpione przez 2006/95/WE (tekst jednolity, bez zmian merytorycznych)
- 2 Proste zbiorniki ciśnieniowe 87/404/EWG, 90/488/EWG, 93/68/EWG
- 3 Zabawki 88/378/EWG, 93/68/EWG
- 4 Wyroby budowlane 89/106/EWG, 93/68/EWG
- 5 Kompatybilność elektromagnetyczna 2004/108/WE (od 20.07.2007). Poprzednio: 89/336/EWG, 92/31/EWG, 93/68/EWG
- 6 Maszyny 98/37/WE, 98/79/WE. Będzie zastąpiona przez nową 2006/42/WE (termin przeniesienia do prawodawstw krajowych: 29.06.2008)
- 7 Środki ochrony indywidualnej 89/686/EWG, 93/95/EWG, 93/68/EWG, 96/58/WE
- 8 Wagi nieautomatyczne 90/384/EWG, 93/68/EWG
- 9 Aktywne implanty medyczne 90/385/EWG, 93/42/EWG, 93/68/EWG, 2007/47/WE
- 10 Urządzenia gazowe 90/396/EWG, 93/68/EWG
- 11 Efektywność energetyczna kotłów wodnych 92/42/EWG, 93/68/EWG, 2004/8/WE
- 12 Materiały wybuchowe do użytku cywilnego 93/15/EWG
- 13 Wyroby medyczne 93/42/EWG, 98/79/WE, 2000/70/WE, 2007/47/WE
- 14 Wyposażenie używane w przestrzeniach zagrożonych wybuchem 94/9/WE
- 15 Rekreacyjne jednostki pływające (jachty) 94/25/WE, 2003/44/WE
- 16 Dźwigi 95/16/WE
- 17 Efektywność energetyczna chłodziarek i zamrażarek 96/57/WE
- 18 Urządzenia ciśnieniowe 97/23/WE
- 19 Telekomunikacyjne urządzenia końcowe i urządzenia radiowe 1999/5/WE
- 20 Wyroby medyczne do diagnostyki in vitro 98/79/WE
- 21 Urządzenia linowe do przewozu osób 2000/9/WE
- 22 Emisja hałasu przez urządzenia używane na zewnątrz pomieszczeń 2000/14/WE, 2005/88/WE
- 23 Efektywność energetyczna stateczników do oświetlenia fluorescencyjnego 2000/55/WE
- 24 Przyrządy pomiarowe, 2004/22/WE